

האקדמיה ללשון העברית

דרכים וכיוונים בחידוש שמות

בעקבות הקריאה לציבור להציע שמות עבריים לשני כוכבי הלכת אוראנוס ונפטון – אנחנו שמחים להציג לפניכם כמה דרכים וכיוונים שיוכלו לסייע לכם בבואכם להציע את הצעותיכם:

א. עיקרון חשוב בקביעת חידושים הוא העיקרון שניסח יחיאל מיכל פינס, מראשוני ועד הלשון, בזה הלשון: **הגדולה שבמעלות למילה חדשה – אם איננה חדשה**. כך למשל השם המקראי **נוגה**, שמשמעו 'אור', שימש מאוחר יותר (בלשון חז"ל) לציון כוכב הלכת ונוס. אפשר אפוא להציע שמות הלקוחים מן המקורות.

ב. רוב המילים בעברית נוצרו בדרך של **שורש ומשקל**. כך למשל שם הכוכב **מאדים** גזור מן השורש אד"ם במשקל מִפְעִיל (צורת ההווה של הפועל 'האדים').

אפשר אפוא לבחור שורש מתאים ולצקת אותו במשקל מתאים.

ג. השם החדש יכול להיווצר על ידי הוספת סופית למילה קיימת. שמות רבים של צמחים ובעלי חיים נוצרו כך. לדוגמה: **קפודן** (קיפוד + ך), **אילנית** (אילן + -ית), **דבורנית** (דבורה + ך + ית), **סהרון** (סהר + ון). אפשר אפוא לבחור מילה קיימת ולהוסיף לה סיומת.

ד. לעתים רחוקות נוקטים שיטה של 'הלחם' – יוצרים שם חדש שבו "מלחימים" שני רכיבים (מילים עצמאיות או שורשים).

לדוגמה: **עגלסת** (שם של דג), **דקרן**, **חדשן**. לשיטה זו יש חסרונות ידועים (מילים ארוכות, לעתים לא שקופות) אבל כשמדובר בשמות – ובעיקר בשמות בעלי חיים וצמחים, זהו הכרח לא יגונה.

בהצלחה עד השמים!